

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I KŽ-146/2022-15

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Marije Balenović i Sanje Katušić-Jergović, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog S. R. i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 110. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19.; dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama optuženih S. R., J. P. i V. Z., podnesenim protiv presude Županijskog suda u Splitu od 11. studenog 2021., broj K-35/2020., u sjednici vijeća održanoj 27. rujna 2022., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog S. R. i zamjenika njegovog branitelja, odvjetnika M. M., optuženog J. P. i njegovih branitelja, odvjetnika Lj. P. V. i odvjetnice D. K., te optuženog V. Z. i njegovog branitelja, odvjetnika V. M.,

r i j e š i o j e

Prihvaćaju se žalbe optuženog S. R., optuženog J. P. i optuženog V. Z., ukida se prvostupanjska presuda te se predmet upućuje prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, pred potpuno izmijenjenim vijećem.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Splitu od 11. studenog 2021., broj K-35/2020. optuženici S. R., J. P. i V. Z., proglašeni su krivima zbog kaznenog djela ubojstva iz članka 110. KZ/11., činjenično opisanog u izreci pobijane presude te su osuđeni na kazne zatvora i to optuženi S. R. u trajanju od 19 (devetnaest) godina, optuženi J. P. u trajanju od 18 (osamnaest) godina i optuženi V. Z. u trajanju od 17 (sedamnaest) godina.

1.1. Temeljem članka 54. KZ/11. optuženom S. R. u izrečenu kaznu zatvora uračunato je vrijeme od lišenja slobode, 12. prosinca 2019. kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 13. prosinca 2019., pa nadalje.

1.2. Temeljem članka 54. KZ/11. optuženom J. P. u izrečenu kaznu zatvora uračunato je vrijeme od lišenja slobode, 12. prosinca 2019. kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 13. prosinca 2019., pa nadalje.

1.3. Temeljem odredbe članka 54. KZ/11. optuženom V. Z. u izrečenu kaznu zatvora uračunato je vrijeme od lišenja slobode, 12. prosinca 2019. kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 13. prosinca 2019., pa nadalje.

1.4. Temeljem članka 158. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13.; 152/14., 70/17. i 126/19., dalje: ZKP/08.) oštećenice V. J. i B. P. sa postavljenim imovinskopравnim zahtjevom upućene su u parnicu.

1.5. Temeljem članka 148. stavak 1. u vezi s člankom 145. stavak 1. i 2. točka 1. do 6. ZKP/08., optuženi S. R., optuženi J. P. i optuženi V. Z. dužni su na ime troškova kaznenog postupka solidarno isplatiti na ime troškova vještačenja iznos od 208.513,00 kuna, te na ime troškova paušala svaki od po 20.000,00 kuna, a temeljem članka 145. stavak 4. ZKP/08. optuženi S. R. je dužan podmiriti troškove branitelja po službenoj dužnosti, a koji će se naplatiti naknadno, o čemu će biti doneseno posebno rješenje te je optuženi V. Z. dužan podmiriti troškove branitelja po službenoj dužnosti, a koji će se naplatiti naknadno, o čemu će biti doneseno posebno rješenje.

2. Protiv te presude žalbu je podnio optuženi S. R. osobno i po branitelju, B. M., odvjetniku u S., zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona te zbog odluke o kazni i troškovima postupka. Žalbom se predlaže da sud drugog stupnja u ovom kaznenom predmetu prihvaćanjem žalbe preinači pobijanu presudu i oslobodi optuženog S. R. od optužbe, a podredno da istu ukine i vrati na ponovno suđenje, odnosno blaže kazni. Ujedno je u žalbi zatražena obavijest o održavanju sjednice drugostupanjskog vijeća.

2.1. Protiv presude žali se i optuženi J. P. osobno i po braniteljima Lj. P. V., odvjetniku u Z. i D. K., odvjetnici u S., zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona te zbog odluke o kazni i troškovima postupka, s prijedlogom da "Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, uvaži žalbu optuženika, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak, odnosno da istu preinači u smislu navoda žalbe i oslobodi optuženog J. P. od optužbe". Također je u žalbi zatražena obavijest o održavanju sjednice drugostupanjskog vijeća.

2.2. Protiv presude žali se i optuženi V. Z. osobno i po branitelju V. M., odvjetniku u Z. zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona te zbog odluke o kazni i troškovima postupka, s prijedlogom da "Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, uvaži žalbu optuženika, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak, odnosno da istu preinači i oslobodi optuženog V. Z. od optužbe". U žalbi je također zatražena obavijest o održavanju sjednice drugostupanjskog vijeća.

2.3. Odgovor na žalbe nije podnesen.

3. Sukladno članku 474. stavku 1. ZKP/08., spis je prije dostave sucu izvjestitelju bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Postupajući prema zahtjevu svih optuženika, u smislu članka 475. stavka 1. ZKP/08., o sjednici vijeća obaviješteni su optuženici i njihovi branitelji te državni odvjetnik. Sjednici su prisustvovali optuženici S. R., J. P. i V. Z. putem video linka, dok su zamjenik branitelja optuženog S. R., odvjetnik M. M. te branitelji optuženog J. P., odvjetnik Lj. P. V. i odvjetnica D. K., te branitelj optuženog V. Z., odvjetnik V. M. pristupili na sjednicu, a u odnosu na uredno obaviještenog državnog odvjetnika koji na sjednicu nije pristupio, sjednica vijeća sukladno članku 475. stavak 3. ZKP/08. održana je u njegovoj odsutnosti.

5. Žalbe optuženika su osnovane.

6. U pravu su optuženici S. R., J. P. i V. Z. kada u žalbama tvrde da je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 9. ZKP/08. time što je samostalno izmijenio činjenični opis iz optužnice (proširenjem iste) i na taj način povrijedio objektivni identitet optužbe.

7. Naime, optužnicom državnog odvjetnika optuženici S. R., J. P. i V. Z. terete se kao supočinitelji zbog kaznenog djela protiv života i tijela, ubojstva iz članka 110. KZ/11. Nakon provedenog dokaznog postupka, prvostupanjski je sud intervenirao u činjenični opis na način da je "... uskladio činjenični opis sa stvarno utvrđenim činjeničnim stanjem..." i to na način da je u činjenični opis nadodao niz radnji svakog optuženika ponaosob, dok su istovremeno iz činjeničnog opisa ispušteni dijelovi činjeničnog opisa "...do apartmana V. Z. gdje se optuženi S. R. presvukao u tamnu motorističku opremu sa tamnom kacigom koju su mu prethodno osigurali optuženici J. P. i V. Z. i nakon izlaska iz apartmana uzeo motocikl...koji su mu prethodno osigurali P. i Z.....", a da pri tom prvostupanjski sud u obrazloženju presude nije naveo niti nijedan valjani razlog za takovu izmjenu i ispuštanje tog dijela činjeničnog opisa iz postojeće optužnice, osim, kako je "...sud uskladio činjenični opis sa stvarno utvrđenim činjeničnim stanjem...".

8. Prema odredbi članka 449. stavka 1. ZKP/08., presuda se može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u podnesenoj, odnosno na raspravi izmijenjenoj ili proširenoj optužnici. Budući da državni odvjetnik nije izmijenio optužnicu, nego je na njoj ustrajao do zaključenja rasprave, to prvostupanjski sud nije mogao sam, bez intervencije državnog odvjetnika, izmijeniti i prilagoditi činjenični opis kaznenog djela proširenjem iste.

8.1. Mijenjanjem činjeničnog opisa iz optužnice na opisani način, sud prvog stupnja, postupio je protivno odredbi članka 449. stavak 1. ZKP/08., čime je narušen objektivni identitet optužbe i presude, a prvostupanjski sud prekoračio je svoje ovlasti, kako se to pravilno navodi u žalbama svih žalitelja, čime je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 9. ZKP/08.

8.2. Stoga je zbog ostvarene apsolutno bitne povrede odredaba kaznenog postupka, valjalo žalbe optuženika prihvatiti kao osnovane, te ukinuti prvostupanjsku presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

9. Osim toga, ustanovljene su i daljnje postupovne povrede koje optuženici S. R., J. P. i V. Z. s pravom u svojim žalbama navode, jer je pobijanom presudom počinjeno i nekoliko vidova bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Prije svega, ostvarenje citirane bitne povrede optuženici opravdano nalaze u izostanku razloga o odlučnim činjenicama za donošenje osuđujuće presude, odnosno, jer su razlozi navedeni u presudi nejasni te jer postoji proturječnost između izreke i obrazloženja.

9.1. Tako prvostupanjski sud, u obrazloženju presude, nakon nepotrebno opširnog citiranja svojih procesnih odluka, a potom detaljnog iznošenja onoga što je neosporeno, te iznošenja u detalje sadržaja provedenih dokaza, uz citiranje iskaza ispitanih svjedoka i vještaka u cijelosti, potom navodi "analizu istih", ponavljajući pri tome sve što je prethodno iznešeno, a potom slijedi zaključak kako su "...optuženici S. R., J. P. i V. Z. postupajući zajednički i prema prethodnom dogovoru s ciljem da usmrte K. F....svojim ponašanjem u potpunosti ostvarili obilježja kaznenih djela protiv života i tijela, ubojstvo, djela označenog i kažnjivog po članku 110. KZ/11. na štetu oštećenog žrtve K. F....", a koje ponašanje sud potom obrazlaže na način da ponovno u cijelosti prenosi izmijenjeni činjenični opis iz izreke presude, te ponovno citira provedene dokaze, bez dostatno danih razloga i dostatne analize iz kojih je razloga sporne činjenice našao dokazanima ili nedokazanima, niti kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja.

9.2. Kako, dakle, sud navodi sve dokaze koji su izvedeni tijekom postupka te registrira koje činjenice su prema mišljenju suda kao nesporne utvrđene, ali pri tom, međutim, ne navodi i činjenice koje su prema mišljenju obrane i tijekom postupka ostale sporne, to su razlozi prvostupanjske presude nejasni, proturječni i nedostatni u odnosu na one odlučne činjenice koje se odnose, kako na objektivna obilježja predmetnog kaznenog djela, tako i na one koje se odnose na krivnju sva tri optuženika kao supočinitelja. Sud je dužan zauzeti stav i obrazložiti koji su to dokazi i koje su to činjenice koje potvrđuju njihovo zajedničko i dogovorno postupanje ili da su, eventualno, njihove uloge bile različite. Prema zaključku suda proizlazi da su optuženici počinili terećeno kazneno djelo "upravo na takav način kako je opisan u izreci presude", dok se u obrazloženju presude ponovno samo konstatiraju upravo te činjenice, kako o kretanju i praćenju pokojnog F. od strane optuženika P. i Z., tako i od strane optuženog R., ali bez detaljne analize i obrazloženja radnji svakog od ovih optuženika ponaosob, kao bitnog elementa počinjenja kaznenog djela, pa postoji proturječnost izreke i obrazloženja. Posebno treba istaći da se proturječe i nedostatak razloga o odlučnim činjenicama nalazi u zaključku suda kako je "...nedvojbeno utvrđeno da je prvooptuženik S. R. ispalio 6 hitaca u pokojnog F.... ali da ... u ovom slučaju nije odlučno koji je od optuženika ispalio šest hitaca u glavu i vrat žrtve...jer su oni supočinitelji...", ali osim ove konstatacije, razlozi o tome su izostali, a oni koji su navedeni su nejasni.

10. Dakle, kako su ostvarene istaknute bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 9. i 11. ZKP/08., to je prvostupanjsku presudu trebalo ukinuti iz žalbene osnove počinjenih apsolutno bitnih povreda.

11. Što se tiče žalbom istaknutih bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08., valja istaći da svi žalitelji te postupovne prigovore u velikoj mjeri isprepliću sa već prethodno navedenom žalbenom osnovom počinjenih

apsolutno bitnih povreda, te sa žalbenom osnovom povrede kaznenog zakona i sa žalbenom osnovom zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

11.1. Tako iz sumarnog sadržaja žalbi sva tri optuženika proizlazi da im je na raspravi povrijeđeno pravo na obranu, prvenstveno zbog povrede prava na jednakost oružja i povredu prava na pravično suđenje jer je sud odbio gotovo sve dokazne prijedloge obrane, da je sud, unatoč protivljenju obrane, na raspravi pročitao iskaze ispitanih svjedoka i vještaka, da je u zapisnicima navedeno da je pročitana dokumentacija, iako u stvarnosti uopće nije čitana, da sud nije naveo razloge za odbijanje dokaznih prijedloga obrane, a oni koji su navedeni da su nejasni i nedostatni, da nije odlučeno o zatraženim izuzećima, da je reproducirana obrana optuženog P. koji nije bio sposoban sudjelovati na raspravi, da branitelju po službenoj dužnosti optuženog Z. nije ostavljen dostatan rok za pripremu obrane, da je sud prihvatio i proveo vještačenje po vještaku koji nije sudski vještak i nema kvalifikacije za predmet vještačenja, uz dodatne prigovore optuženog R. da su mu podmetnuti dokazi, a što je sve imalo utjecaja na nepristrano vođenje postupka i pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja, da se optuženici nisu mogli izjasniti o izmijenjenoj optužbi, koja je neosnovano proširena znatnom kriminalnom količinom pa je izreka pobijane presude proturječna sama sebi, dok presuda uopće nema razloga, da je sud nedovoljno kritički analizirao kako svaki dokaz pojedinačno, tako i sve dokaze u međusobnoj povezanosti, bez obrazloženja onih spornih činjenica koje su isticali sva tri optuženika kroz svoju obranu. Potonji žalbeni razlozi u najvećoj mjeri interferiraju sa već prethodno navedenim utvrđenjem o počinjenim apsolutno bitnim povredama, pa se žalitelje upućuje na točke 6.-10. ovisudne odluke.

11.2. Vezano uz žalbene navode sva tri optuženika o povredi prava na pravično suđenje, prije svega treba reći, da bi se moglo govoriti o teškoj povredi prava na pravično suđenje u smislu odredbe članka 468. stavka 2. ZKP/08. na štetu optuženika, za ocjenu pravičnosti suđenja potrebno je sagledati postupak u cjelini. U tom kontekstu, razmatranjem spisa predmeta, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja, nalazi da odbijanjem dokaznih prijedloga od strane prvostupanjskog suda nisu počinjeni po optuženicima navedeni vidovi te citirane bitne povrede. Naime, odbijanje dokaznih prijedloga obrane samo za sebe, pa i onih koji su odbijeni kao nevažni ili odugovlačeći, ne znači nužno i povredu prava na obranu, a time i prava na pravično suđenje, bez pomnog razmatranja načina na koji je vođen cjelokupan postupak i načina na koji je prvostupanjski sud ocijenio izvedeni dokazni materijal. Stoga, u ovom konkretnom postupku, nema govora o povredi prava na obranu koja bi bila ostvarena odbijanjem dokaznih prijedloga obrane, jer sud nije dužan provesti sve dokaze koje stranke predlože, već samo one koji su, kako to jasno proizlazi iz odredbe članka 418. stavka 1. i članka 421. stavka 1. ZKP/08., važni za pravilno presuđenje, što je prvostupanjski sud i učinio prihvaćanjem dokaznih prijedloga obrane koje je smatrao odlučnim te ispitao svjedoke obrane S. M., A. C. P., djelatnike Službe za očevide i krim. tehniku M. K. i S. D. te vještake Centra, te provođenjem dokaza iz optužnice na način da su po prijedlogu obrane provedena neposredna ispitivanja svjedoka i vještaka na raspravi. Što se tiče prigovora optuženika o iskazima svjedoka, o nestručnom vještačenju i selektivnom ocjenjivanju provedenih dokaza i dokumentacije u pobijanoj presudi, takvi prigovori se odnose na ocjenu o vjerodostojnosti tako provedenih dokaza, a ne na povredu prava na pravično suđenje.

11.3. Zbog prethodno navedenog nije počinjena bitna povreda iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., niti je povrijeđeno pravo optuženika na obrazloženu sudsku odluku kao sastavnicu prava na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. i 2. alineja 6. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01, 76/10., 85/10. i 05/14. -dalje Ustav) i člankom 6. stavkom 1. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine, Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06., 2/10. i 13/17. - dalje Konvencija). Isto tako nije ostvarena ni žalbom istaknuta povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08., jer je sud u obrazloženju iznio razloge za svoju odluku. No, da li je odbijanje nekih ili većine dokaznih prijedloga obrane imalo utjecaja u odnosu na žalbenu osnovu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, o tome se za sada ne može odlučivati, jer se presuda u tom dijelu ne može ispitati, zbog počinjenih apsolutno bitnih povreda.

11.4. Optuženi J. P. smatra da su u odnosu na njega počinjene bitne povrede iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08., tj. povreda prava na pravično suđenje i ujedno na raspravi povreda prava obrane, a to je moglo utjecati na presudu, obzirom da na raspravi 11. studenog 2021. nije bio sposoban iznijeti obranu zbog zdravstvenog stanja, budući je noć prije rasprave proveo u bolnici na psihijatriji, a poslije toga da je bio vezan u samici. Iz raspravnog zapisnika od 11. studenog 2021. proizlazi da je prvostupanjski sud saznajući za prethodno, prekinuo raspravu, pribavio medicinsku dokumentaciju optuženog P. iz bolnice, te odredio sudsko vještačenje na okolnosti raspravne sposobnosti ovog optuženika. Na temelju provedenog vještačenja, sudskih vještaka dr. A. A. i psihijatra dr. Ž. K., prvostupanjski sud je utvrdio da je optuženik sam sebi nanio plitke rezne rane vrata koje pojedinačno i u svojem zbroju predstavljaju laku tjelesnu ozljedu, dok je prilikom obrade kod psihijatra istakao da ne zna što mu je bilo da se izreže žiletom, ali da se nije mislio ubiti. Vještaci su dali mišljenje da je optuženi P. u potpunosti sposoban aktivno sudjelovati na raspravi, te da je raspravno sposoban. U nastavku rasprave reproducirana je njegova obrana iz prethodnog postupka, a pozvan na iznošenje obrane na raspravi izjavio je "...da ima pisanu obranu u zatvoru koju nije ponio jer je mislio da neće taj dan trebati istu..., a za usmeno iznošenje da nije sposoban".

11.5. Iz prethodnog proizlazi da je prvostupanjski sud poduzeo sve raspoložive pravne instrumente kako bi se uvjerio u raspravnu sposobnost optuženog J. P., te nakon valjanih sudskomedicinskih utvrđenja o zdravstvenom stanju optuženika i njegovoj raspravnoj sposobnosti s pravom nastavio raspravu i omogućio istom iznošenje obrane, a to, što optuženik "nije mislio da će taj dan iznositi obranu pa pisanu nije ponio, a za usmenu nije sposoban" ukazuje da postupanjem prvostupanjskog suda nije bilo ni na koji način ugroženo zdravstveno stanje optuženika, niti mu je uskraćeno pravo na obranu, zbog čega nisu počinjene bitne povrede iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08.

11.6. Optuženi V. Z. također smatra da su u odnosu na njega počinjene bitne povrede iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08., tj. povreda prava na pravično suđenje i ujedno na raspravi povreda prava obrane, a to je moglo utjecati na presudu, obzirom da je na raspravi od 9. studenog 2021. obavijestio sud da je otkazao punomoć svom branitelju B. M., te zatražio rok da si izabere novog branitelja, što je sud odbio, te mu istoga dana postavio istog branitelja B. M. kao branitelja po službenoj dužnosti, što je

bilo protivno njegovoj volji jer sa tim braniteljem nije uspio uspostaviti pravu komunikaciju za pripremu obrane. Zbog toga si je ipak pronašao novog branitelja u osobi odvjetnika Ž. L. koji je u nastavku rasprave predao punomoć i zatražio odgodu rasprave radi uvida u spis i pripremu obrane, što je sud također odbio, a optuženi Z. nakon takve odluke suda ipak odlučio iznijeti obranu, te odgovarati samo na pitanja svoga branitelja.

11.7. Kao što je već prethodno istaknuto, da bi se moglo govoriti o teškoj povredi prava na pravično suđenje u smislu odredbe članka 468. stavka 2. ZKP/08. na štetu optuženika, za ocjenu pravičnosti suđenja potrebno je sagledati postupak u cjelini. U tom kontekstu, razmatranjem svih ranijih utvrđenja, osobito činjenice da je optuženik sa sadržajem optužbe upoznat skoro 2 godine prije ročišta od 9. studenog 2021., te da je za cijelo vrijeme trajanja ovog postupka imao stručnu pomoć branitelja koji je aktivno sudjelovao u dokaznom i žalbenom postupku, kako u odnosu na odluke o istražnom zatvoru, tako i u odnosu na druge odluke protiv kojih je bila dozvoljena žalba, doista nije moguće zaključivati o povredi prava na obranu izoliranim postupanjem suda na raspravi kada je optuženik odbijen sa zahtjevom za odgodu rasprave radi pripreme obrane i izbora novog branitelja. Osim toga, branitelj po službenoj dužnosti je bio izabrani branitelj i branio je optuženika u tijeku cijelog postupka (unazad više od 2 godine) uredno, tako da je nazočio na ročištima povodom odlučivanja o istražnom zatvoru, pisao žalbe na rješenja o produljenju istražnog zatvora, pisao odgovor na optužnicu, nazočio na raspravama, a što sve govori u prilog zaključka da je uredno obavljao svoju dužnost i da optuženik očito nije imao nikakvih primjedbi na njegov rad, koje bi govorile u prilog žalbene tvrdnje da "...nije uspio ostvariti komunikaciju s optuženikom radi pripreme obrane...", a zbog čega, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, optuženik nije dao osnova za zaključak da mu je ovako navedenim žalbenim tvrdnjama, u postupku "...povrijeđeno zakonsko, ustavno i konvencijsko pravo na obranu...".

11.8. Isto se odnosi i na prigovore ovog optuženika koji se tiču povrede prava na obranu na raspravi i počinjenje bitne povrede iz članka 468. stavak 3. sa tvrdnjom da je sud "... nakon predaje punomoći od strane novoizabranog branitelja Ž. L. trebao... omogućiti izabranom branitelju primjeren rok za pripremu obrane...".

11.9. Naime, u konkretnom kaznenom predmetu trodnevna rasprava je bila zakazana ranije, za ročišta od 9. do 11.11.2021., a što su optuženici primili na znanje znatno ranije, dok je novoizabrani branitelj, na sam dan rasprave, kada je bilo određeno iznošenje obrane, zatražio odgodu iste (nije sporno da je takav prijedlog dozvoljen), ali je neprihvatljiva žalbena sugestija "...kako je sud...s obzirom na predanu punomoć...odmah nakon predaje punomoći trebao...odgoditi istu i omogućiti izabranom branitelju primjeren rok za pripremu obrane...", jer bi to značilo da optuženik, a ne sud upravlja postupkom te se time otvara i prostor za manipulaciju i zlouporabu prava, što je potpuno neprihvatljivo i nikako nije u skladu niti sa ZKP-om, niti sa Ustavom, a niti sa Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

11.10. Iz navedenih razloga, niti optuženom Z. nije povrijeđeno pravo na obranu, niti mu je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje, pa slijedom toga nisu ostvarene niti bitne povrede iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08.

12. Što se tiče žalbenih prigovora sva tri optuženika, a pogotovo optuženog R., u odnosu na zatražena izuzeća, kako u odnosu na predsjednika i suce prvostupanjskog suda, tako i u odnosu na predsjednika i suce drugostupanjskog suda, te DORH-a, odnosno njihovih zamjenika, iz podataka u spisu proizlazi da su ista valjana odbijena, a opetovana, s pravom od strane prvostupanjskog suda odbačena, uz pravilnu primjenu članka 11. stavka 3. ZKP/08. (tzv. uskrate prava na određenu radnju zbog zloupotrebe prava u kaznenom postupku), zbog čega Visoki kazneni sud Republike Hrvatske smatra da prvostupanjski sud niti u ovom dijelu nije ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 3. ZKP/08.

13. Zbog naprijed utvrđenih počinjenih bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, prvostupanjska se presuda ne da ispitati u pogledu ostalih žalbenih osnova iz kojih se pobija prvostupanjska presuda (iz članka 470. te članka 469. ZKP/08.), to se ovaj drugostupanjski sud nije upuštao u njihovu ocjenu, budući se o tome ne može odlučivati, sve dok se apsolutno bitne povrede ne otklone.

14. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će kao polaznicu uzeti postojeću optužnicu državnog odvjetnika, otkloniti navedene bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje je upozoren ovim rješenjem te će ponovno provesti sve raspoložive dokaze. Nakon što ponovno izvede provedene dokaze, izvesti će i one dokaze za koje ocijeni da ih je potrebno provesti. Izvedene dokaze sud će kritički analizirati i svestrano ocijeniti, kako pojedinačno tako i u njihovom međusobnom odnosu. Pri tome će sud prvog stupnja imati na umu da obrazloženje presude ne opterećuje nepotrebnim podacima o procesnim pitanjima (izuzeća, udaljavanje optuženika iz sudnice...), kao i da izbjegne neprestano detaljno iznošenje sadržaja provedenih dokaza, pa tako i onih koji se odnose na nesporne činjenice te neprestano ponavljanje sadržaja već reproduciranih dokaza.

14.1. Naime, sud je u obrazloženju presude dužan u skladu sa člankom 459. stavak 5. ZKP/08. "...samo navesti činjenice koje stranke nisu osporile, a izložiti će zbog kojih je razloga sporne činjenice našao dokazanima ili nedokazanima, dajući pri tome ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, zbog kojih razloga nije prihvatio pojedine prijedloge stranaka, zbog kojih je razloga odlučio ne ispitati neposredno svjedoka ili vještaka čiji je iskaz ili pisani nalaz pročitao, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja, a osobito pri utvrđivanju postoji li kazneno djelo i krivnja optuženika i pri primjeni određenih odredaba kaznenog zakona na optuženika i njegovo djelo". To podrazumijeva da se sud koncentrira na iznošenje samo onog dijela sadržaja pojedinog dokaza koje smatra odlučnim za utvrđenje relevantnih i odlučnih činjenica.

14.2. Stoga će prvostupanjski sud u ponovljenom postupku pažljivije vrednovati iskaze svjedoka te vještačenje i obranu optuženika. Treba iscrpno razmotriti dinamiku odvijanja događaja u kontekstu iskaza svjedoka i utvrđenja iz provedenog vještačenja, te utvrditi sve odlučne činjenice značajne za utvrđenje subjektivnog elementa kaznenog djela. Pritom treba, određeno i potpuno, izložiti koje se sporne činjenice i iz kojih razloga, uzimaju dokazanim ili nedokazanim. Osobito treba cijeliti vjerodostojnost dokaza, navodeći jasne i razumljive razloge o odlučnim činjenicama, uz potpunu harmonizaciju izreke i razloga presude, a pogotovo, da li smatra da iz činjeničnog opisa proizlazi supočiniteljstvo ili proizlazi različitost uloga optuženika (počinitelj, pomagatelj, poticatelj...). U pogledu postupanja sva tri optuženika

prvostupanjski sud mora, a u kontekstu postojeće optužbe, zauzeti stav i razjasniti svoj zaključak iz točke 60. i 61. pobijane presude, budući je za sada nejasno, zbog čega "... u ovom slučaju nije odlučno koji je od optuženika ispalio šest hitaca u glavu i vrat žrtve..." te zaključak "...da kod prvooptuženika S. R., drugooptuženika J. P. i trećeoptuženika V. Z. postoji element svijesti volje da zajednički djeluju,...odnosno zajednička namjera za zajedničkim počinjenjem kaznenog djela....", a u odnosu na činjenični opis iz postojeće optužnice.

15. Nakon toga će donijeti novu presudu koju treba obrazložiti u skladu s odredbom iz članka 459. ZKP/08., te voditi računa i o institutu reformatio in peius, s obzirom da žalba državnog odvjetnika nije izjavljena.

16. Iz svih je naprijed navedenih razloga, na temelju članka 483. stavak 1. ZKP/08., riješeno kao u izreci.

Zagreb, 27. rujna 2022.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatić, v.r.